

Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 30.10.1963, sp. zn. 5 Co 184/63, ECLI:CZ:MSPH:1963:5.CO.184.1963.1

Číslo: 32/1964

Právní věta: Rozvázání pracovního poměru výpovědí je nutné také v případě rozvázání pracovního poměru u osob, kterým byl přiznán invalidní, resp. starobní důchod (pokud ovšem nepřichází v úvahu jiný způsob zániku pracovního poměru). Nárok na mzdu závisí na tom, zda pracovník vykonával práce a nezávisí na tom, zda měl k tomu zdravotní způsobilost či nikoliv. Jestliže tedy pracovník pracoval, a to jako nemocný, má nárok na mzdu, nikoliv na dávky v nemoci, které jsou jen podpůrným příjmem v poměru ke mzdě.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 30.10.1963

Spisová značka: 5 Co 184/63

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 3-4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Mzda, Smlouvy

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 32/1964 sb. rozh.

Rozvázání pracovního poměru výpovědí je nutné také v případě rozvázání pracovního poměru u osob, kterým byl přiznán invalidní, resp. starobní důchod (pokud ovšem nepřichází v úvahu jiný způsob zániku pracovního poměru).

Nárok na mzdu závisí na tom, zda pracovník vykonával práce a nezávisí na tom, zda měl k tomu zdravotní způsobilost či nikoliv. Jestliže tedy pracovník pracoval, a to jako nemocný, má nárok na mzdu, nikoliv na dávky v nemoci, které jsou jen podpůrným příjmem v poměru ke mzdě.

(Rozhodnutí Městského soudu v Praze z 30. října 1963, [5 Co 184/63](#)).

Žalobkyně jako zaměstnankyně žalovaného podniku, onemocněla 5. října 1961 a byla nemocná až do 15. července 1962. dne 16. července 1962 nastoupila práci a pracovala až do 24. července 1962, kdy přestala pracovat z toho důvodu, že téhož dne podala žádost o přiznání invalidního důchodu.

V žalobě podané u Obvodního soudu pro Prahu 1 žalobkyně tvrdila, že její pracovní poměr neskončil a

tedy že žalovaný podnik byl povinen ji nadále zaměstnávat. Uplatnila proto nárok určení trvání pracovního poměru a na zaplacení mzdy (od 16. do 24. července 1962 a od 1. srpna 1962). Žalovaný podnik navrhl zamítnutí žaloby s tím, že pracovní poměr zanikl, resp. že zdrav. stav žalobkyně vylučoval, aby byla jakkoliv zaměstnána.

Obvodní soud pro Prahu 1 zjistil, že pracovní poměr mezi účastníky trvá, ohledně mzdy za dobu od 16. července do 24. července 1962 a od 1. srpna 1962 žalobu zamítl a konečně vyslovil, že o nároku žalobkyně na náhradu mzdy za dobu od 17. 8. 1962 nadále bude rozhodnuto v rozsudku konečném.

Během odvolacího řízení vzala žalobkyně zpět žalobu na náhradu mzdy za dobu od 1. 8. 1962 do 16. 8. 1962, protože uznala, že v té době byla skutečně uznána práce neschopnou a z toho důvodu také obdržela dávky v nemoci.

Městský soud v Praze částečným zpětvzetím žaloby přiznal účinnost, protože shledal, že není v rozporu se zákonem nebo obecným zájmem, řízení v tomto směru zastavil (§§ 73, 76, 177 odst. 1 o. s. ř.) a napadený rozsudek v této části zrušil (§ 177, odst. 2 o. s. ř.). Jinak v napadené části rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že uznal žalovaný podnik povinným zaplatit žalobkyni částku 352 Kčs do 15 dnů pod exekucí.

Odůvodnění:

Rozvázání pracovního poměru výpovědí – pokud ovšem nepřichází v úvahu jiný způsob zániku pracovního poměru – je nutné i v případě, že má být rozvázán pracovní poměr u osob, kterým byl přiznán invalidní (a obdobně i starobní) důchod. Z platných právních předpisů neplyne, že by pracovní poměr zanikal již přiznáním důchodu, nebo dokonce již podáním žádosti o přiznání důchodu; je třeba, aby pracovní poměr byl rozvázán podle předpisů o tom obecně platných. Pokud nedojde u pracovníka, jemuž byl přiznán invalidní (resp. starobní) důchod k řádnému rozvázání pracovního poměru, pracovní poměr trvá dále. Pro toto stanovisko svědčí ostatně i skutečnost, že předpisy o sociálním zabezpečení počítají s tím, že pracovník může setrvat dále v zaměstnání i jako důchodce (srov. § 11, 15 zák. č. 55/1956 Sb., vl. nař. č. 19/1959 Sb. a § 58 zák. č. 55/1956 Sb., podle něhož mohou závody rozvázat pracovní poměr s osobou, která dovršila věk rozhodný pro přiznání starobního důchodu, jen po předchozím souhlasu ve smyslu tohoto ustanovení; předpokládá se tedy rozvázání pracovního poměru výpovědí – pokud nepřichází v úvahu jiný způsob zániku pracovního poměru). (Srov. směrnici pléna Nejvyššího soudu Pls 2/60, uveř. pod č. 26/60 Sbírky rozhodnutí čs. soudů.)

V souzené věci bylo zcela nepochybně zjištěno, že nedošlo mezi účastníky k rozvázání pracovního poměru. I když proto žalobkyně podepsala dne 24. července žádost o přiznání invalidního důchodu, který jí také přiznán byl, neznamená to, že pracovní poměr zanikl.

Zamítnutí žaloby na zaplacení mzdy za dobu od 16. do 24. července 1962 zdůvodnil soud prvního stupně tím, že za spornou dobu byly žalobkyni proplaceny dávky v nemoci, že tedy byla v této době práce neschopná a že proto nemá nárok na mzdu. Proti tomu brojila žalobkyně a považovala tento právní názor soudu prvního stupně za nesprávný, protože prý je rozhodující, že v té době skutečně pracovala a má proto nárok na mzdu.

Mezi účastníky není sporu o tom a vyplývá to i ze správných a úplných skutkových zjištění soudu prvního stupně, že žalobkyně v době od 16. 7. do 24. 7. 1962 vykonávala práce podle pracovní smlouvy, že její hrubá mzda činila 1.300 Kčs a že po srážce daně ze mzdy činila 1106,80 Kčs čistých. Není také sporu o tom, že pracovní nezpůsobilost s ohledem na její zdravotní stav byla zjištěna až poté, co tuto dobu žalobkyně v zaměstnání odpracovala a že jí byly proto vyplaceny dávky v nemoci. Je tedy jen otázkou, zda je správný názor napadeného rozsudku, že z tohoto posléze uvedeného

důvodu nemá žalobkyně nárok na mzdu. Odvolací soud sdílí názor odvolání, že žalobkyně nárok na mzdu má.

Nárok na mzdu závisí jen na tom, zda pracovník vykonával práce podle pracovní smlouvy a nezávisí na tom, zda k tomu měl zdravotní způsobilost či nikoliv. Nárok na dávky v nemoci má však jen ten pracovník, který je ze zdravotních důvodů předepsaným způsobem uznán práce neschopným a nemá proto nárok na mzdu za práci (§ 15 odst. 1 zák. č. 54/1956 Sb.). Je tedy dávka v nemoci zaměstnancovým podpůrným příjmem v poměru ke mzdě, jak to ostatně vyplývá i z logického názoru na věc, a není tomu opačně, jak usoudil první soud. Neodpovídalo by ostatně socialistickým zásadám o odměňování práce, aby zaměstnanec, který skutečně řádně pracoval, a to jako nemocný dokonce s přemáháním, za tuto práci neměl nárok na mzdu, ale jen na dávky v nemoci, které, jak známo, výše mzdy většinou nedosahují. Proto soud prvního stupně nesprávně v tomto směru žalobu zamítl a bylo nutno jeho rozsudek změnit (§ 185, odst. 1 o. s. ř.) tak, že žalobkyni byl nárok na mzdu za tuto dobu přiznán. Jde o odměnu za 8 pracovních dnů, tedy za 64 pracovních hodin po 5,50 Kčs čisté mzdy, celkem tedy o mzdu ve výši 352 Kčs.

Složitější je však otázka, pokud jde o dobu, počínaje dnem 17. srpna 1962.

Od té doby žalobkyně nemocenské nebrala a pracovní poměr trval. Byl proto žalovaný podnik zásadně povinen žalobkyni zaměstnávat. Žalovaný podnik arci mohl přidělovat žalobkyni jen takové práce, které vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu mohla vykonávat. Jestliže žalobkyně nebyla schopna vykonávat původní práce, byl povinen podle § 58 odst. 2 zák. č. 55/1956 Sb. přeradit žalobkyni na takové pracovní místo, kde druh požadované práce a pracovní podmínky byly pro žalobkyni vzhledem k jejím schopnostem vhodné, a to i bez souhlasu žalobkyně.

Žalovaný podnik byl tedy povinen žalobkyni zaměstnávat, popřípadě jinými pracemi, jak bylo shora uvedeno. to ovšem platí jen v tom případě, pokud žalobkyně vůbec nějaké práce mohla vykonávat. V tom směru nelze přehlédnout rozhodnutí posudkové komise z 6. srpna 1962, kde posudková komise po vyšetření žalobkyně konstatovala její zdravotní stav a žalobkyni bylo vysvětleno vzhledem k jejímu dopisu, ve kterém hlásila úmysl nastoupit do zaměstnání, že by jakékoliv zaměstnání vážně ohrozilo její zdravotní stav, který vyžaduje další soustavné léčení při úplném pracovním klidu.

Jestliže zdravotní stav žalobkyně byl takový i dne 16. srpna 1962 a v následující době, pak arci žalovaný podnik neměl povinnost, protože ani nesměl, žalobkyni nějak zaměstnávat. Jestliže však tento zdravotní stav se průběhem doby změnil tak, že aspoň nějaké práce žalobkyně konat mohla, byl žalovaný podnik povinen jí tyto práce nabídnout, když pracovní poměr nadále trvá.

Odpovědět na tuto otázku, která je otázkou znaleckou, nemůže soud, ale opět jenom posudková komise. Bude proto třeba řízení doplnit vyjádřením posudkové komise, zda stav, který byl zjištěn dne 6. srpna 1962, trval i nadále, popřípadě, zda dosud trvá, nebo zda se změnil.

Kdyby ovšem stav, jaký posudková komise zjistila dne 6. srpna 1962, trval i po 17. srpnu 1962, znamenalo by to, že žalobkyně byla vlastně práce neschopnou a že by mohla požadovat nemocenské, pokud ovšem by na ně podle § 21 zák. č. 54/1956 Sb. měla nárok. O tom však soudy nerozhodují.

Omezil se proto správně soud prvního stupně na shora uvedený výrok s tím, že po doplnění řízení v naznačeném směru rozhodne konečným rozsudkem.

Poznámka: Městský soud zároveň zařídil, aby nemocenské za dobu, po kterou přiznal nárok na plat, bylo vráceno.